

M A G Y A R K U R I R

Bécsből, Pénteken, Aprilis' 21-dikén, 1820.

Spanyol Ország.

A' Király General Majori rangról szolló Diplomákat küldött azon Quiroga, Arco-Aguero, és Rigo nevű Oberstereknek, a' kik ezen rebellió' kiütésének 's a' dolgok' mostani előfordulásának főbb okozói voltak. — Más tudósítások szerint Quiroga, egyszersmind a' Biscajai (Bask) tartományokban Fő Kapitánnyá neveztetett.

A' Hadi Minister minden katonai fő Tiszti karokhoz következő értelmű Királyi Végzést intézett: —“

„A' Király, azon principiumokkal, mellyek az ő magaviseletét megváltoztatlanúl kormányozzák, 's a' mellyeket ő a' közönséges rendnek és egygyességnek megerössítettése végett állandóul követni fog, 's a' maga Mártz. 3-dikán kiadott végzésével is megegygyezőleg, az előreválóképpen felállított Országló Juntának jóváhagyásával, rendeli: Hogy mind azok a' személyek, kik a' Generálmajor Don Francisco-Espoz-y-Mina, Generálmajor Don-Juan-Diaz-Portier, General-Lieutenant Don-Louis-Lacy, Királyi Biztos Don-Vincent-Richard, és Generálmajor Don-Mariano-Renovales ellen elintéztetett perbe; továbbá: a' Valencziában, 1817-ben és 1819-ben elintéztetett perbe, így az 1819-ben, Jul. 8-dikán Kadiksnál, az expeditzióhoz kirendeltetett armádánál előfordult történetekért elintéztetett perbe, és minden más

hasonló nemű perekbe, belékeveredett személyek, minden rangjokba, tisztségeikbe és hivatalaikba tétetessenek vissza.

Don Agar Pedróhoz a' Gallitziai fő Kapitányhoz 's az ott-lévő egyéb fő tiszti karokhoz ily értelmű Végzés küldetett: — „A' Király meghatározta, hogy az úgynevezett Gallitziai armáda, melly a' Generál-Lieutenant Gróf S. Roman kormányozása alatt (a' végre, hogy az insurgenseknek ellentálljon) organizáltatott vala, tüstént széllyel oszoljon. A' tartományokból öszszegyülekezett militzia-katonák, kik magokat az ő armádájához csatolták vala, honnyokba térjenek vissza; 's a' Vittoria nevű gyalog Regiment is, ugyan ezen seregtől küldettesek vissza O-Castiliába, a' maga fő Kapitánya alá.“

Don Pedro-de-la-Puente, a' Castiliali eddig volt fő Tanács' egygyik tagja, kit a' Király a' végre Kadiksha küldött vala, hogy az 1819-ben Juliusban ott történt támadásnak okozói ellen vizsgálódásokat tegyen, ily tudósítást küldött 1820-ban Mártzius' 17-dikén Puerto-Santa Mariából a' Kegyelem' és Igasság' Ministeréhez: — „A' Kadiksi örző sereg felváltatván, már most lehetséges leszen ott a' Constitúciónak proklamáltatása; szükséges leszen azon két embereket, kik Kadikshan még most is fő hatalmat gyakorlanak (itt vagy Campana és Valdez, vagy pedig Freyre es Villavicencio ér-

tetnek), letenni, és a városnak a 10-dikben eléfordult rút történetekért, melyekért a népet semmi szemrehányás nem érdekelheti, elégtételt adni; az igazság kiszolgáltatásának fenn kell tartatni, 's az ily példátlan gonoszság' okozóinak példásan meg kell büntetődni. Csak ezen egy eszköz van még hátra a mélyen megsebzett sziveknek meggyógyítás-sokra, 's azon hűséges indulatnak fenntartathatására, mellyel a Kadixsi lakosok a Király' igazságos Országlása eránt viseltetni még most is meg nem szüntek."

Ugy látszik, hogy már most végetre a feljebb említett Bask tartományok is, hol a Papok és Prokurátorok álhatatosan a régi jusokhoz akarták volna magokat tartani és kötni, lemondottak ezen különös jusaikról, minthogy hitelesen írják, hogy Mártz. 29-dikén ezen tartományokban is proklamáltatott az új Constitúció. Bilbao, Biscaya' fő városa, név szerint említettik, hogy ott véghez ment. — A' Valadolidi Nyomozószerk' fogházából kibocsáttatott foglyok közt néhányak találtattak, a' kik Renevales miatt 43 hónapoktól fogva szenvedtek kikérdeztes nélkül. A' Barcellonai Dominikánus Barátok közt, magok közt, oly heves politikai egyenetlenkedésektámodtak volt most a' dolgok' folyamatjának utólja felé, hogy Villacampa oda küldött katona csoport által kénytelenített köztök a' békességet helyre állítani. A' Madridi újságlevelek általjában panaszkodnak, azért, hogy a' Papságnak némely része ellenkezéssel viseltetik a' dolgoknak mostani folyamatjáért. — Pamplonában oly özszeesküvést fedeztek fel, a' melly szerint Minát és az egész örző serget meg akarták öldökleni. Az özszeesküvés' gerjesztői nem említettnek az újságlevelekben.

A' Király' végzésében, melly által

a' Cortesek a' jövő Július' 9-dik napjára özszehevittak, ezen nevezetes intézetek fordulnak elé: — „Don VII-dik Ferdinándus, Isten' kegyelméből és a' Spanyol Monarkhia' Constitúciója által Spanyolok' Királya. Meghatároztam, hogy azon közönséges Corteseket, kiknek az általam esküvés által elfogadtatott Constitúciónak ereje szerént minden esztendőnként özsze kell gyülekezni, mostanában lehető hamarsággal özsze gyűjtessem. Annak szorgató szükséges voltáról, hogy a' Constitúció az Országlás' munkáinak minden részeibe haladék nélkül behozattassék, meggyőzöttetvén, 's a' jelenlévő környülállások miatt szükségessé lett tekinteteket is megfontolván, az ideigvalóképpen felállított Országló Juntának helybehagyásával, rendelem: „Hogy az 1820-ra és 1821-re való Corteseknek kiválosztatása 's özsze gyűlékezése haladék nélkül munkába vétetessenek. A' Kadixsi, 1812-töbéli rendkívül való, úgy az 1813- és 1814-béli, rendszerént való Cortesek, most újabban ismét Követekké válosztathatnak. A' Constitúció szerént, azután, hogy a' helységekben való válosztások véghez mentek, addig, míg a' Kerületekben való válosztások elkezdődnének, egy hónapnak, a' Kerületek' válosztásától fogva a' tartományok' válosztásának elkezdődéséig ismét egy hónapnak, 's a' válosztási egész munkának elvégződésétől fogva a' Cortesek' üléseinek elkezdődéséig három hónapoknak kellene eltelni, a' melly idő haladékokból a' mostani esetre a' következne, hogy az idei Corteseknek a' jövő Oktober előtt özsze gyűlékezni nem lehetne: erre nézve, hogy ezen időhaladás elkerültethessék, de csak a' mostani egyetlen egy esetre nézve a' határoztatik, hogy a' válosztások a' közönségekben Apr. 30-dikán, a' kerületekben Május' 7-dikén,

a tartományokban pedig Máj. 21-kén elkezdődjenek. Így egy hónapja marad a Követeknek arra, hogy a tartományokból Madridba megérkezessenek, a hol bizonyoságleveleiket, minthogy mostan semmi Cortesi Biztosság fenn nem áll, a Belső Minister Cancellariájába adják - be. A tengereken túl lévő tartományoknak Követeiket a mi illeti, ezek helyett rendeltethetnek helytartó Követek addig, míg a valóságos Követek megérkezhetnek. Az anyaország Követeinek száma 149 re, az Amerikaiaké 30-ra határoztatik, kik közül Mexiko 7-et, Guatimala 2-töt, S. Domingo szigete 1-gyet, Cuba 2-töt, Porto-Ricco 1-gyet, a Filep szigetei 2-töt, Lima (Perú) 5-töt, Chili 2-töt, Santa Fè (Uj-Grenada) 3-mat, Caraccas (Venecuela) 2-töt küldjön. Ezek, most egy előre a Spanyol Országban találtató minden oly Amerikai Spanyolok közül választassanak ki, a kik választatási jussal birnak. A Követek Jun. 26-dikára köteleztetnek öszszegyülekezni, 's első foglalatosságaik lesznek: Hogy magoknak provisoriai Elöl-ülöt 's Titoknokokat váloszszanak, 's mind ezek után Julius 9-dikén üléseiknek tartásához, forma szerént hozzá fogjanak.

— A 149 Követek mellé, kiket az anya Ország küld, fognak meg 54 feleszámuk válosztatni arra az esetre, hogy ha a valóságos Követek közül néméllyek vagy meghalának vagy egyéb okok miatt a gyűlésekben meg nem jelenhetnének. A Követek fizetése áll: úti kölcségből 's ezen kívül, napjára, 110 Reálokból (mellyek a mi pénzünk szerént 11 Conventziós forintokat tesznek.)

A Gallitziai Junta Mártz. 23-dikán meghatározta, hogy Oberster Don Acevedo Alvarecz Felix, magát a hazaháládatosságára érdemessé tette, melly háládatosságnak megbizonyítására az ő ne-

ve ennekutánna a nemzeti kalendáriumba minden esztendőnként beirattassék, és arra a napra tétetessék, a mellyen ő, mint a Spanyol szabadságnak első mártyrja, megöletett. Ezen nap Mártzius 9-dike. Az ő szerencsétlen halálát így beszéli elé a Párisi Journal-des-debats: — „Gen. Gróf Pol Sant Roman a militziával, 's vagy két reguláris Regimentekkel az insurrekctziót meg akarván akadályoztatni, Orense táján a nemzeti seregekkel szembe szállott; ezeknek Oberstere Acevedo ötet a Leoni határok felé vissza nyomta 's itt beérvén az ő militziáját széllyel verte, de azonban a futóknak utánnok menvén őket szépen intette, hogy térjenek vissza 's csatolják magokat a nemzeti seregekhez: a Pol militziája azonközben a helyett, hogy az Acevedo szavaira halgatott volna, megfordulván, Acevedóra tüzet adott, melly ötet egyszerre a földre buktatta. A nemzeti seregek boszszut állottak szeretett Obersterjekért, a militziára gyilkosan reá tüzeltek, 's azt, a magok új Obersterjek, Espinosa, vezérlése alatt Beneventig kergették, a hova azonközben Madridból az a hir, hogy a Constitútziót a Király megerössitette, megérkezvén, arra Pol is, futó seregeivel egygyütt, megesküdütt.

Madridban a legújabb újság Mártzius végén a volt, hogy Gróf Abisbal oda Ocanából váratlanul visszaérkezvén, a Lorencini kávéházabéli Klúbnak egy Contrarevolútziós öszszeesküvést bejelentett, 's azt kívánta, hogy ötet a nemzeti katonaság fő vezérévé nevezzék. Azután egy Manifestum forma Hirdetést adott ki a Constitútzionális Serkentő nevű újságban, ekképpen beszéllvén: — „Én, mint az 1812-töbéli Országlószék' egygyik tagja, a Constitútzióra, mellyet a nemzetnek az ő képviselőji ad-

tak, megesküdtem vala, 's ugyan arra azon armádát is, melly akkor Leon szigetén táborozott, úgy itélvén, hogy ezen Constitúció, hazám boldogságát bátorságos talpköre fogná helyheztenni, megesküdtem. Mikor a' Király Spanyol Országba vissza jött (1814-ben), Navarrában és Riojában vezérlettem egy sereget. Rosszszül tudósittatván a' Corteseknek azon parancsolatja felől, hogy a' Királynak csak úgy engedelmeskedjek, ha a' Constitúciót elfogadja, úgy vélekedtem, hogy a' Nemzeti képviselőknek gondolkodásbéli meghasonlásából hazafiak közt való hadakozás következhetne: erre nézve, hogy ezt el lehessen távoztatni, a' vezérlésem alá tartozó armádát a' Király' rendelkezéseinek alájok bocsátottam, azért, hogy én az ő Felsége személyében a' Constitúció által meghatározott Végrehajtó Hatalomnak Fejét lenni megesmertem, és azt képzelni se' tudtam, hogy egy önn' szerencsétlensége által megtanított Monarkha, ki a' Spanyol Koronát, a' melyről maga lemondott vala, ismét vissza kapta alkalmas volna arra, hogy egy éppen oly nagy mint nemes lelkű népnek igaz jusun fundáltatott Képviseletét, lábaival megtapodhassa. Alhatatos lévén azon határozásomban, hogy a' Despotismus' elrontásának 's a' törvények' uralkodása' behozásának munkájában segedellemmel legyek, fő hadi szállásommal éppen akkor, midőn a' hősi bátorsággal bíró de szerencsétlen Porlier által támosztatott zengés Gallitziában kiütött, Vittoriában valék. Mihellyest effelől tudósittattam, tüstént minden seregeimet magamhoz gyűjtöttem, oly célzással, hogy ha ott a' revolúció el talál terjedni, útamat azonnal oda vegyem — hanem a' Corunnai vitéz őrző seregek 's a' nagy lelkű lakosoknak ekkori próbatétele sze-

rencsétlenül füstbe menvén, ekkor az én remensegeim is hajó törést szenvedtek. A' vezérlésem alá tartozott armádának széllyel oszlattatása után, Madridban hat hónapokig ültem tiszti foglalatosság nélkül. Én és Generális Lacy, az Amérikába rendeltetett expeditziónál vezérséget kerestünk, úgy itélvén sok Madridi jó lakosokkal 's név szerént Generalis Lacyval együtt, hogy egy számos armádánál való jelenlétünk által, a' melly armáda Kadiksnál öszszegyülendő vala, a' Constitúciónális Országlásnak elhozására nem keveset tehetünk. Ezen armáda csak az 1819-dik esztendőnek elején lépett meglehető állapotra; én minden iparkodással azon voltam, hogy a' katonák között a' patriótai tűz felelevenítettessék: hanem a' Porlier, Mina, Laci, Vidal, 's a' többek szerencsétlen eseteik által meginttévén nagy vigyázással kéntelenítetttem tenni lépéseimet, 's csak nagyon kevés számú Patriótákkal közölhettem bizodalimat. Míg azon forgattam elmémet, hogy Patriótai gondolkodásomat miként terjeszthessem ki mennél szélesebben, de még is úgy, hogy a' katonák között szükséges subordinatziónak gyengülést ne okozzak, belépett hozzám ágyuzó Oberstlieutenant Guiterez, 's egy levelet adott által, mellyet barátom és hadi pajtásom Don O-Donojú (éppen az, a' ki most Andalusiai fő Kapitánnyá neveztetett) küldött hozzám. Nékem O-Donojú azt jóvalotta ezen levélben, hogy éljek az alkalmatossággal, 's a' Kadiksi armádát, melly már ekkor vezérlésem alá adatott vala, használjam a' haza politikai szabadságának helyreálltatására, egyszersmind affelől is bizonyossá tévén, hogy ezen iparkodásban sok tisztek által segítettetni fogok. Én örömmel fogadtam tanácslását, 's végrehajtására ily plánumot intéztem-el: —“

„Jó leszsz, gondoltam, az Andalusiai seregeket mind Kadiks felé öszszeseregeltetni, a' Kadiksi Patriotákkal egyetértve dolgogozni, 's a' katonaságot a' Kadiksi Magistrátussal együtt meghívni, hogy a' Királyhoz kérelmet intézvén a' Corteseknek öszszehivattatására 's az 1812-dik esztendőben készült Constitúzióra való megesküvésre rogassuk: azután ezen minnyájunk által aláíratott Constitúziót a' Királynak beadni, 's azután további munkánkat aszszerént intézni, mint a' Király' váloszához képpeszt jónak fognók találni.

— „Jó leszsz, gondoltam továbbá, iparkodásunknak végrehajtására éppen azon időpontot válosztani, melyben az expedízióhoz kirendeltetve lévő ármáda hajóra fogna ülni, 's azon Asia nevű lineahajó, a' melly Amérikából pénzelt váratott ('s pénz helyett Sárgahideget hozott) megérkezne. Végezetre azt is nem csak jónak, hanem szükségesnek is lenni gondoltam, hogy a' tiszteket mind részünkre hajtsuk, a' katonasággal a' hajóra való ülést meggyülölhessük, 's az alkalmas időt egyéberánt úgy várjuk el, hogy valami módon gyanakodást ne gerjeszszünk magunk ellen. —

„Május' vége felé levelet vettem ö Felségétől, melyben azt adta tudtomra, hogy az ármádánál valamelly öszszeesküvés volna munkábavétetve, melly az expedíziónak meggátoltatására 's az Ország' módjának megváltoztatására volna intéztetve. Ö Felsége reám bizta vala, hogy szoros vigyázással legyek 's ezen jelentést lágymelegséggel ne tekintsem, mint-hogy a' czélzásnak végrehajtása már nem meszsze volna. Az én lépéseim egy barátomba se' önthettek semmi gyanakodást. Még is mindazonáltal Jul. 3-dikán, midön Kadiksból Santa Mariába visszaérkeztem volna, az esett tudtomra, hogy

az ott lévő tisztek nyughatatlankodtató beszédeket folytattak, 's a' Corregitor a' fő Kapitányt megintette volna, hogy támodás légyen munkába vétetve. Hasonló jelentés érkezett vala tekervényes úton a' Királyhoz is. Az efféle vigyázatlan lépések, mellyek egy jól kigondolt próbatétel' szerencsés kiütésének ellene állottak, engem' oly eszközökhöz való nyúlásra indítottak, mellyek által elkerültük azt, hogy az Országlószék egész figyelmét csak ezen pontra fordithassa; ily czéllal cselekedtem, hogy a' Kadiksi Batalionokat felváltattam, 's a' Santa Mariai seregeknek egy részét az Ország' belső részeire útnak indítottam. Hanem ekkor meg az esett nagy kedvetlenséggel értésemre, hogy a' Santa Mariai sereg helyettem Don Pedro Sarfieldet akarja vezérré váldsztani, 's a' szigetet el akarja foglalni, a' mel'y lépések mind olyanok voltak, hogy az én jó hazafiusággal elintéztetett plánomomat meggátolhatták volna. Az ö gondolkodássok ugyan az enyimmel a' czélra nézve egészszen megegyezett, hanem attól lehetett félni, hogy a' seregek közt uralkodó két féle vélekedésnek hadakozás leszen a' vége, 's a' nemzet' ügyének ártani fogna. Ily bizontalanságok között hánytam vetettem gondolkodásaimat, midön maga G. Sarfield Jul. 6-dikán estve hozzám bejövén, jelentette, hogy a' sergek között telyes lázadás uralkodna, 's hogy már azt is kinyilatkoztatták volna, hogy ha czélzásokat nem telyesítem, engem meg fognak ölni. Igy tehát kéntelen valék azon parancsolatomat, hogy a' sergek' egy részét az Ország' belső részeire kvártélyokra küldjem, vissza venni. A' nevezett Generális és Oberster Arco-Aguero, kiket a' sergeknek lecsendesítéssekre küldöttem vala, Julius' 7-dikén hozzám jövén, je-

lentették, hogy a' sergek, feltett czéljok mellől elállani nem akarnak, melyre nézve én 8 dikra virradó éjjel hozzájok Kadiksból Santa Mariába kimenvén, az ő főbb tisztjeiket, kik töllem a' vezérséget el akarták venni, elfogatam, de oly czélzással, hogy, indulatjok felől ezen történet által még bizonyossabbá tétetödvén, őket nem soká ismét elbocsáttassam, 's majd, mikor ideje leszsz, szolgálatjoknak hasznát vegyem. Még az ő irásaikat is az ő elfogattatások után csak 48 óra múlva visgáltattam-meg: egy szóval észre vehették, hogy csak mint barátságos indulatú és nem mint megbántódott Generális bánok vélek. Az Országlószék azonban Madridba hivattatott 's kezemből a' Kommandánsi pálczát kivévén, ekképpen minden reménségeim ismét hajó törést szenvedtek. Azonban feltettem vala magamba, hogy még az utánam következett vezérnek Calderonnak kineveztetése után se' szünnyek-meg a' jó ügynek előmozdításától, hanem az armádához menvén ennek magamat vezéréve akartam tétetni 's fegyveres pajtásaimat, kiket kéntelenségből elfogattam vala, ki akartam szabadítani, 's csak a' tartóztatott-el czélzástól, hogy a' fő vezérnek ellentállásától félttem. Hanem, mihelyest a' Quiroga hōsi cselekedete felől tudósittattam, már ekkor én is hozzá hasonlót akartam ám cselekedni! de a' melyre csak akkor adódott alkalmatosságom, mikor a' Szapörök a' Sándor Császár Regementjével egygyesülvén a' Constitúziót Oceanában az én vezérlésem alatt proklamálták, a' melly történet után én egy nagy számú serget organizálván a' Rigo seregével öszszecsatoáltam vala, ily czéllal, hogy, ha kívántatni talál a' Leon szigetén tanyázó armáda' munkáját a' Cordovai és Sevillai vidékek felől segítsük."

* * *
Már most nyilvánvaló lett, hogy azon Spanyolok, kik ezen revolúciónak kiütéség Frantzia Országának déli részein tartózkodtak, miképpen tartották-fenn és folytatták a' magok hazájokkal való közösülést. Tudniillik, a' Bask tartományokban lakó vadászok és tilalmas kereskedést folytató emberek hordozták ide 's tova, által meg által, az ő leveleiket.

Nagy Brittanía.

A' Gibraltárban örizeten lévő Anglus Regement' 's a' kikötőhelyben álló Amériikai hajós sereg' tisztjei között nagy felmérgegülést kezdettek észre venni: melyre nézve az Anglus Kommandáns jónak találta jóvallani az Amériikai tengeri vezérnek, hogy ezen túl a' maga hadi hajóival ne kössön-ki a' Gibraltári kikötőhelybe.

Az Északi Amériikai képviselő kamarában most az a' nevezetes jóvallás van vitatás alatt: Hogy — 1)ször, minden hajó minden terhével együtt elvétettesék, ha az Amériikai Anglus birtokok közül valamelyikből jöven és valamely Északi Amériikai polgárnak portékáját hozván, valamely Északi Amériikai kikötőhelybe bevez. — 2)ször, hogy semmi féle hajó, melly az Egygyesült Státusoknak valamely kikötőhelyéből a' tengerre kiindúl és Északi Amériikai portékát viszen, az Anglus Amériikai kikötőhelyekbe be ne evezzen, és annak zálogául, hogy ezt nem is fogja cselekedni, két akkora summát tartozik kiindulásakor letenni, mint a' mennyire a' hajón találtató tereh becsültetik.

Lord Sommerset a' Jó-reménség' fokának eddig volt Kormányozója Angliába vissza evezvén, Szent Ilonát is meglátogatta. Bonaparte jó egészségben

van; főbb időtöltése a' kertmivelés. - A' nevezett Lord beszélni kívánt volna Bonapartéval, de nem nyerhette - ki tölle a' bebocsáttatást. — A' Bonaparte új háza csak nem készen van. — A' Sapho nevű hajóra, mellyen L. Sommerset haza jött, a' menykö Februarius' 9-dikén leütven, 3 embert megölt rajta és többeket megsebesített.

Ujabb Tudósítások.

Nagy Britannia. — Déli Skotziában Glasgowban, Peisleyben 's ezeknek környékein nagyon félelmes nap vala Aprilis 1-ső napja. Azon éjjel viradóra a' faluk' és városok' útzáira czédulák raggattattak-ki, mellyek az Anglus, Skotziai, és Irlandus néphez lévén intéztetve, azt, ily lázzasztó megintés által ingerlették a' támadásra: „Az a' Biztosság, melyre „a' Provisoriai Országlásnak elintézése biztattatva van, azt kívánnyá, hogy a' „maga házi munkáit és foglalatosságait minden ember félbeszakasztván, annak folytatására vissza ne térjen mind addig, „míg a' szabadság meg nem szereztetik „és az a' nagy czél, melyre törekedni „kell, el nem érettetik.“ — Az, a' ki ezen intésnek nem engedelmeskedne, halállal fenyegettetett. - Ámbár ezen fenyegetődzés alá a' nevit senki fel nem irta vala, csakugyan még is az a' következése lett, hogy a' kézmivesek mívhelyeiket azonnal oda hagyván az uczákra kisereglettek, hanem senkit se bántottak. A' Glasgowi tiszti-kar proklamátziót intézett a' néphez, intvén, hogy az efféle lázzasztó meghívások által magát megcsalattatni ne engedje, külömben minden efféle felzendülések katona erő által fognak elszélesztetni. Azonközben Stirlingből és Edinburgból is Regementek rendeltettek Glasgow felé. Ugy látszik, hogy valószággal nagy öszszeesküvés volt munkába

vétetve, melynek kiütésére a' Londoni postának kimaradása vala jeladásul határozatva. Azt azonban nem tudták, hogy hol akarták a' Radikálisok a' postát letartóztatni. Két Radikálist gyanura elfogtak és kérdőre vontak, azért, hogy talám ezek raggatták-ki a' lázzasztó czédulákat.

Manchesterben Mártz. 3-dikán oly katonai mozgások tétettek, mellyek ott hasonló félelmet gerjesztettek. Két ágyuk állittattak-ki egész készülettel; az ott lévő Kaszárma oldalai mellé is ágyuk állittattak-ki; a' városba egy Regement léptetett-be; a' városi polgári lovasság parancsolatot kapott, hogy a' kiállásra minden szempillantatban készen tartsa magát; a' város külömbkülömb részeire politziai katonacsoportok rendeltettek: 's mind ezekre, mint mondatott, a' szolgáltatott okot, hogy a' politziához bizonyos tudósítások érkezek volna affelől, hogy a' Radikális Reformálók az Országlószék ellen való felkelésre plánumot készítettek volna, a' mellyet az, még csirájában meg akar fojtani. — Leedsből is holmi lármás intézetekről irnak: hanem minden effélékre nagy vigyázás van.

Spanyol Ország. — Már most meghatározva irják, hogy Kadiksban Mártz. 10-dikén 372 férjfiak, 39 aszszonyszemélyek, és 27 gyermekek ölettetek-meg. A' sebesek' száma 500-ra tétetik, hanem ezek között többek kaptak halálos sebeket. — A' Londonban lévő Amerikai Generalis Vergara, a' ki Columbia' Követjének nevezi magát, kihirdettette a' Times Ujságlevelekben, hogy a' Déli Amerikaiak, a' mellett is, hogy az anyaország a' Constitútzsiót elfogadta, nem hajlandók arra, hogy magát annak alája adják: a' mit ök már most ohajthatnak, csak az, hogy Spanyol Országgal békességi és kereskedési Alkura léphessenek.

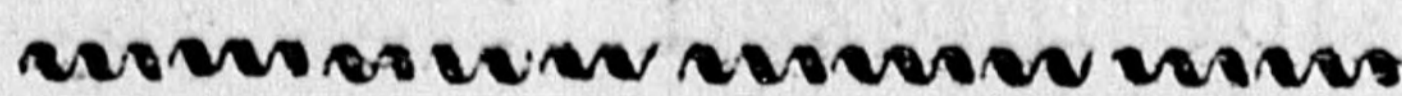
Hazai Dolgok és egyéb Toldalékok.

Magyar Ország.

A' Pesten Aprilis' 15-dikén költ Hazai tudósításokban ezeket olvassuk: —

Radnán a' folyó Aprilis hónapnak 7, 8, és 9-dik napjain fényes, és ritka jelekéntek vonták magokra figyelmünket. Ugyan is Fő Mélt. Rudnay Sándor Magyar Ország Primássa, 's Esztergomi Érseki Herceg, Nagy Méltóságú és Fő Tiszt. Köszegi László ö Exc.jának, Csanádi Püspöknek, 's egyéb Fő Papoknak késéretével Aprilis' 7-dikén ide érkezett. Ns. Arad Vármegye a' Szomszéd Vármegyéknek fényes Követségeivel a' Marosnál köszöntötte, és az üdvözlés után ezen Országunk' Nagy Reményét a' száznál több Fő Uri Tagok ezen Megyebeli Mezővárosba pompásan bekésérték. E' szives tiszteletet nevelte Peretsenyi Nagy László Szolga Biró Urnak deák és magyar nyelven készült ketős versezete, melly diszesen kinyomtatva, mind ö Herczégének bemutatott, mind az Uraságok között kiosztattott. — Nagyobb fényel derült fel Aprilis 8-dik napja, a' midön számos Erdélyi, és Magyar Országai Fő Uraságoknak, és minden rendbeli temérdek sok népnek jelenlétében a' gyönyörű helyheztesésü Radnai nagy Templomban a' Fő Méltóságú

Erseki Herczegre, a' Nagy Méltóságú Csanádi Püspök ö Excellentziája, Egyházi ritka fényességü rendtartással Roma' ajándékát, az Erseki Palástot reá adta, melynek vége lévén, hogy ezen megtiszteltetését örökössé tegye a' kegyes Herczeg, háladatos tiszteletének emlékezetéül, mélységes buzgósággal a' Boldog Aszszony képerre drága ajándékait felfüggesztette. Melly ájtatos tselekedetével minden jelenlévőknek szivét a' Magyarok Nagy Aszszonyának buzgó tiszteletére hathatósan felgerjesztette. — Hasonló ritka ineplessel ditsöittetett Aprilis' 9-dik napja is, a' midön az Ersek, a' köz ájtatosságának ezen nagy helyét, a' roppant Radnai Boldog Aszszony templomát, melly még eddig consecrálva nem volt, szent Ereklékkel és Püspöki kenettel felszentelte, és ez által különösen áldás és malaszt helyévó tette. Ezen Keresztény-Egyházi innep a' számtalan sokaságnak buzgósága által még méltóságosabbá tetetett, midön Magyar, Német, Rác, Dalmata nyelveken az éneklések zengedeztek, és az Isten igéje hirdettetett. — Az Erseki Herczeg Aprilis 10-dikén innen Makkóra indult, 's a' mint utóbbi tudósításokból tudjuk, 12-dikén Pest Vármegyén keresztül Bécs felé folytatta útját (hova lett meg érkezéséről a' közelébb költ M. Kurir már emlékezett.)

A' Bank Actiak' darabja (mellyek 1000 Rf. V. Cz. és 100 Rf. Conv. Pénzről vagynak, fizetődött Apr. 19-dikén 600 — 20-dikán 601; forint Huszas Pénzben.)

Redaktor: Pánczél Dániel; nyomtatja Hirschfeld Felix.